

STRESZCZENIE

ZACHWASZCZENIE, PLONOWANIE I JAKOŚĆ ZIARNA PSZENŻYTA OZIMEGO W ZALEŻNOŚCI OD NASTĘPSTWA I OCHRONY ROŚLIN

mgr inż. Dagmara Szalczyńska

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Słowa kluczowe (pszenżyto ozime, płodozmian, monokultura, ochrona, odmiana)

Praca przedstawia 3-letnie (2012-2014) wyniki badań nad wpływem systemu następstwa roślin, poziomu ochrony chemicznej oraz odmiany na zachwaszczenie, plonowanie oraz jakość ziarna pszenżyta ozimego. Dwie odmiany Pigmej i Cyrkon pszenżyta ozimego uprawiano w 6-polowym płodozmianie po bobiku i w 20–22- letniej monokulturze. Uwzględniono trzy poziomy chemicznej ochrony: O – bez ochrony chemicznej; H – ochrona przed chwastami i HF- ochrona przed chwastami i chorobami. Celem badań było określenie przyrodniczych i produkcyjnych skutków uprawy dwóch odmian pszenżyta ozimego w 20-22 letniej monokulturze i w przyrodniczo poprawnym płodozmianie 6-polowym, w warunkach zróżnicowanych poziomów ochrony łąnu.

Stwierdzono, że uprawa pszenżyta ozimego w 20-22-letniej monokulturze sprzyjała zachwaszczaniu się łąnu, a zjawisko to nasilało się wraz z rozwojem wegetacji i bardziej uwidoczniło się w przyroście biomasy, niż obsadzie chwastów. Zastosowane chemiczne środki ochrony roślin istotnie ograniczyły rozwój chwastów w łąnie pszenżyta ozimego w obu systemach następstwa roślin.

W badaniach wykazano, że system następstwa roślin miał istotny wpływ na wielkość plonu pszenżyta ozimego. Monokultura obniżyła wydajność pszenżyta ozimego średnio o 27%, najbardziej na obiekcie bez ochrony chemicznej oraz bardziej odmiany Pigmej niż Cyrkon. Zarówno w monokulturze, jak i w płodozmianie istotnie większe plony ziarna pszenżyta ozimego uzyskano w miarę intensyfikowania poziomu ochrony, w większej skali

w monokulturze niż w płodozmianie. Niezależnie od systemu następstwa roślin oraz poziomu chemicznej ochrony odmiana Cyrkon plonowała wyżej niż odmiana Pigmej.

System następstwa roślin nie miał wpływu na zawartość białka w ziarnie pszenżyta ozimego. Jego koncentrację istotnie różnicowały ochrona chemiczna i odmiana. Plon białka był ściśle skorelowany z plonowaniem pszenżyta ozimego.